

РЕШЕНИЕ

№ 287

гр. София, 05.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Красимира Г. Георгиева
като разглежда докладваното от Мария Райкинска Въззивно търговско дело № 20231001000120 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

С решение № 1198/31.10.2022 г. по т.д. № 1902/2021 г. на СГС, VI-8 състав са отхвърлени предявените от “МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ СОФИЯ” ЕООД (с предишно наименование “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД) против ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “Държавен резерв и военно-временни запаси” **иск с правно основание чл. 254, ал. 1, предл. първо вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД** за сумата от 60 000 лева (шестдесет хиляди лева) – частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева, представляващи извънредни разноски за опазване на продуктите краве сирене и кашкавал в периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., от които 15 000 лева по фактура № 2000000120/15.10.2020 г., цялата на стойност от 38 240,80 лева, 10 000 лева по фактура № 2000000121/30.11.2020 г., цялата на стойност от 13 000 лева и 35 000 лева по фактура № 2000000122/29.01.2021 г., цялата на стойност от 170 468,50 лева, **при условията на евентуалност иск с правно основание чл. 254, ал. 1, предл. второ от ЗЗД** за сумата от 60 000 лева (шестдесет хиляди лева) - частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева, представляваща обикновени разноски по безвъзмездни договори за влог, породили се по твърдяното правоотношение след прекратяване на договорите от 19.12.2011 г. за влог на Държавен резерв и военно-временни запаси, за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., **и при условията на евентуалност иск с правно основание чл. 250, ал. 2, предл. второ вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД** за сумата от 60 000 лева (шестдесет хиляди лева) – частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева, представляваща възнаграждение по договори за влог от 19.12.2011 г. за съхранение на държавен резерв краве сирене и на военновременни запаси – кашкавал, като неоснователни.

Ищецът “МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ СОФИЯ” ЕООД е депозирал въззивна жалба против първоинстанционното решение, с което го обжалва в частта, с

която е отхвърлен искът с правно основание чл. 254, ал. 1, предл. първо вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД за сумата от 60 000 лева (шестдесет хиляди лева) – частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева. Жалбоподателят поддържа, че съдът неправилно е формирал фактически и правни изводи. На първо място се поддържа, че съдът дал неправилна квалификация на договорите между страните като такива по чл. 17 и съответно чл. 22 от Закона за държавния резерв и военно-временните запаси (ЗДРВВЗ), с които съхранение се възлага на конкурсен принцип. Договорите не били сключени след конкурс по чл. 12 от НУРОДДРВВЗ, поради което или били нищожни поради противоречие с императивна норма или се касаело за държавен резерв и военновременни запаси по остатък от заварени преди влизане в сила на новия закон ЗДРВВЗ (обн. ДВ бр. 9 от 31.01.2003 г.) разчети, като във втория случай следвало да се приеме на основание пар. 2 от ЗР на НУРОДДРВВЗ, че влоговите отношения се преуреждат. Действието на посочените договори било прекратено на 10.12.2017 г., като в писмо от м. 12.2017 г. ДА ДРВВЗ заявила готовност да организира освобождаването на резерва. Едва през 2020 г. и 2021 г. имало освобождаване на резерва, като било поставено изискване, че ще се приемат кашкавал и сирене по БДС 14:2010 и 15:2015 г., които стандарти били въведени едва през 2010 г., а отношенията предхождали тази дата. Ищецът за това имал само нормативното задължение по пар. 2 от НУРОДДРВВЗ да съхранява и пази вложеното до освобождаване на резерва по реда на § 1, т. 4 ЗДРВЗ, но не и да обновява и подменя кравето сирене на 12 м., а кашкавала на 10 месеца.

На следващо място се твърди, че съдът неправилно приел наличието на признание за липси. Съдът неправилно не зачел вписванията в счетоводните книги на дружеството, които имали материалната доказателствена сила на официални свидетелстващи документи. С писмо-уведомление от м. 11.2017 г. ДА ДРВВЗ била уведомена, че кравето сирене е преместено от МПП – Търговище поради изтичане на договора за наем и с цел запазване на млечните продукти, което се потвърждавало от представения договор за влог, приемо-предавателни протоколи и др. Въпреки, че било поискано от ДА да посочи място за преместване, това не било сторено. Вместо това всяка година се съставяли едни и същи констативни протоколи, че краве сирене ДР няма. Относно кашкавала се сочи, че винаги е имало 19 000 кг. кашкавал, но в четири констативни протокола проверяващите от ТД „ДР“ – Велико Търново вписвали неверни констатации за липси, които са неверни, защото са от компетентността на други органи – БАБХ.

Сочи се още, че след прекратяване на договорите ДА следвало да вдигне вложеното количество, а продължаващото съхранение от ищеца било основание да претендира обезщетение за разходите, които трупа за подмяна и обновяване на ДР и ВВЗ, а именно необходими и присъщи разноски.

Жалбоподателят поддържа, че неправилно съдът приел, че след като не са доказани плащания по издадените фактури за разходи, то тези фактури не доказват разходи. Същите били издадени на принципа на текущо начисление към момента на възникване на сделката. Те били и изпълнително основание и вече дружеството било осъдено по тях за плащане на разходи за изпълнение на подмяна и обновяване на млечни продукти, за което представя изпълнителен лист.

Жалбоподателят моли да бъде отменено първоинстанционното решение в обжалваната част. Представят се две Заповеди – Заповед № ХЗ-16/12.02.2020 г. и Заповед № ХЗ-35/28.09.2021 г., както и изпълнителен лист от 07.11.2022 г.

Ответникът Държавна агенция Държавен резерв и военно-временни запаси” е депозирала отговор на въззивната жалба, в който излага доводи за нейната неоснователност. Договорите между страните били от 2008 г., продължени с договор

от 2011 г. В тази връзка, на основание § 2 от ЗР на НУРОДДРВВЗ създадените държавни резерви и военновременни запаси в съхранителите по годишни разчети остават на съхранение в тях до промяна на номенклатурата и нормативите и вземане на решение за освобождаване. Договорите следвало да се считат прекратени едва след издадена заповед от директора на агенцията за предаването им. Освободени и предадени били само 2 819.190 кг. и 3921.705 кг кашкавал от общо количество 19 000 кг. въпреки многократните призови на агенцията за връщането им. Твърди се още, че абсолютно правилно СГС приел, че са признати липси, както и че липсват доказателства за извършени реални разноски от ищеца. Твърденията относно компетентността на БАБХ ответникът намира за напълно неотнормими.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Следователно относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан и следва да се произнесе в рамките на наведените от страните оплаквания, като обаче следва служебно да провери спазването на императивни материалноправни разпоредби, приложими към спора (така т. 1 от тълк. решение № 1/2013г. по тълк.д. № 1/2013 г. на ВКС, ОСГТК).

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Във връзка с правилността, като взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания акт и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Ищецът “Мляко и млечни продукти София” ЕООД е твърдял в исковата си молба, уточнена с молба от 03.12.2021 г., че между него и ответника Държавна Агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ били сключени договори за съхранение на държавен резерв (ДР) и на военновременни запаси (ВВЗ). Твърдял е, че с Анекс № ДС-9/28.06.2017 г. към Договор за съхранение на държавен резерв № 5028/19.12.2011 г., с приложение № 1-2017 г., било уредено, че се съхранява от ищцовото дружество краве сирене, с количество 146 577 кг и с цена за издръжка за една година от 28 142,78 лева без ДДС. В Анекс № ДС-8/28.06.2017 г. към Договор за съхранение на военновременни запаси № 5027/19.12.2011 г., с приложение № 1-2017 г., било уредено, че се съхранява от ищцовото дружество кашкавал, с количество 19 000 кг и с цена за издръжка за една година от 4 042,44 лева без ДДС. Ищецът е посочил, че с предизвестие от 08.11.2017 г. прекратил двата договора, описани по-горе, на основание чл. 24, т. 2 от същите. След прекратяването ищцовото дружество многократно информирало ответника ДА “ДРВВЗ”, че има извънредно настъпили обстоятелства и няма възможност за продължи да съхранява продуктите на ДА “ДРВВЗ”, характеризиращи се с кратки срокове на годност, както и е искало да предаде същите на държавната агенция. Ответникът не предприел действия за получаване на продуктите. Ищецът е сочил, че имотът в гр. Омуртаг, където било мястото за влог на кашкавала, бил продаден на публична продажба на 22.08.2016 г., имотът в гр. Търговище, където било мястото на влога на кравето сирене, бил продаден на публична продажба на 01.11.2017 г. Поради това договорът за наем на ищцовото дружество бил прекратен, а дружеството нямало собствени хладилни помещения. Поради горното и за да опази продуктите (краве сирене и кашкавал) ищецът сключило договори за влог с трети за делото лица, както следва: “Млечен Дол” ЕООД – за 30 000 кг краве сирене, с “Дунавска млечна компания” ООД – за 54 000 кг краве сирене, с “Младост 2016” ЕООД – за 26 577 кг краве сирене, с “Витимекс” ЕООД – за 36 000 кг краве сирене. Първоначалното количество кашкавал в МПП- Омуртаг било 19 тона, но с Предавателно сведение № 01/1302.2020 г. от ДА ДРВВЗ били приети 2 819.190 кг., а с Предавателно сведение № 01/06.03.2020 г. от ДА ДРВВЗ били приети

3 921.705 кг., и преместени в „Маноя Трейд“ ООД. Към днешна дата в МПП- Омуртаг се съхранявали 12 259,105 кг кашкавал.

Ищецът е твърдял, че по този начин за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г. ищцовото дружество имало задължения за разходи по договори за влог за 146 тона краве сирене и за периода от 01.01.2018 г. до 01.03.2020 г. за разходи за опресняване и наем на хладилни помещения за 19 тона кашкавал, а след 01.03.2020 г. до края на процесния период 31.12.2020 г. разходи за 12 тона кашкавал, направени във връзка с договорите, сключени с посочените юридически лица, като подробно са посочени разходите, направени към всяко от тях. Твърди, че за тези разходи били издадени три фактури с получател ДА „ДРВВЗ“ - № 2000000120/15.10.2020 г. за 38 240.80 лева, № 2000000121/30.11.2020 г. за 13 000 лева и № 200000122/29.01.2021 г. за 170 468.50 лева. Тези разходи били направени за опазване и запазване на хранителните продукти в състояние и вид, годен за човешка употреба. Тези разходи не били обичайните разходи за дейността на дружеството, а били извънредни разноски, направени по прекратени възмездни договори за влог с ответната агенция. Поддържал е, че ако се приеме, че възмездните договори за влог са се трансформирали в безвъзмездни договори за влог, то така направените разходи са обикновени разноски по опазване на продуктите краве сирене и кашкавал. Ако пък се приемело, че сключените между страните договори за влог не са прекратени, то ответната държавна агенция дължала на ищцовото дружество възнаграждение за съхранение по тези договори за процесния период от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., които следвало да се изчисляват въз основа на годишна база, възлизаща общо на 32 185,22 лева без ДДС.

Въз основа на изложеното ищецът е искал да бъде осъден ответника да му заплати сумата от 60 000 лева – частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева, представляващи извънредни разноски за опазване на продуктите краве сирене и кашкавал в периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., от които 15 000 лева по фактура № 2000000120/15.10.2020 г., цялата на стойност от 38 240,80 лева, 10 000 лева по фактура № 2000000121/30.11.2020 г., цялата на стойност от 13 000 лева и 35 000 лева по фактура № 2000000122/29.01.2021 г., цялата на стойност от 170 468,50 лева, при условията на евентуалност да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца горепосочената сума от 60 000 лева по частичния иск, представляваща обикновени разноски по безвъзмездни договори за влог, породили се по твърдяното правоотношение след прекратяване на договорите от 19.12.2011 г. за влог на държавен резерв и военновременни запаси, за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., и при условията на евентуалност да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца горепосочената сума от 60 000 лева по частичния иск, представляваща възнаграждение по договори за влог от 19.12.2011 г. за съхранение на държавен резерв краве сирене и на военновременни запаси – кашкавал за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г.

Ответникът ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “Държавен резерв и военновременни запаси” е депозирал отговор на исковата молба, в който оспорва предявените искове като недопустими и неоснователни. Посочил е, че между страните се води друго съдебно дело – гр.д. № 2 1177/2019 г. по описа на Окръжен съд – Велико Търново, в което преди завеждане на настоящото дело “настоящият ищец е заявил възражения за прихващане с разходи, които се припокриват с ищцовите претенции по настоящото дело, включително по това дело е приета като доказателство фактура № 2000000122/29.01.2021 г. Поради това ищцовите претенции били недопустими и производството по настоящото дело следвало да бъде прекратено на основание чл. 126 от ГПК. Ако исковете се приемат за допустими, то ответникът е оспорвал исковете като неоснователни. Не е оспорвал, че между страните са сключени двата договора за влог от 19.12.2011 г., както и анексите към същите от 28.06.2017 г. Изложил е доводи, че на 07.11.2017 г. била извършена планова проверка при ищцовото дружество, по

време на която била установена липса от 120 128,014 кг краве сирене за държавен резерв, като на ищцовото дружество било дадено предписание да ги възстанови до 10.12.2017 г. Посочил е, че при проверка за изпълнение на дадените задължителни предписания било констатирано, че не е възстановена липсата и била установена нова липса от 26 448,986 кг, т.е. общо 146 557 кг, представляващо цялото количество по договор № 5028/19.12.2011 г. Във връзка с това на ищеца било издадено НП № 803/27.03.2018 г. от председателя на ДА “ДРВВЗ”, което било потвърдено с решение № 119/12.09.2018 г. по КАНД № 121/2018 г. по описа на Районен съд – Търговище. Посочил е още, че количествата не са възстановени и до момента на подаване на отговора на исковата молба. На 08.08.2019 г. била извършена планова проверка за изпълнение на задълженията на ищцовото дружество, по време на която било установено общо количество 19 497,890 кг кашкавал с изтекъл срок на годност и без маркирана партида, дата на производство и срок на годност, като част от питите кашкавал били с наличие на плесен, поради което не били признати от ВВЗ посочените количества кашкавал. Дадени били предписания на ищеца да обнови количеството кашкавал в срок до 26.08.2019 г. Посочил е още, че на 05.09.2019 г. била извършена проверка на място, при която комисията не признала 17 167,980 кг кашкавал без маркирана партида, дата на производство и срок на годност от общо намерените 19 826,280 кг, а били признати 2 658,300 кг партида м. март 2019 г. При проверка на 22.10.2019 г. били признати 2 659,440 кг партида м. март 2019 г., като дадените предписания за останалото количество не били изпълнени в срок. С оглед изразени затруднения по изпълнение на задълженията по договорите от страна на ищцовото дружество постъпило предложение за доуреждане и допълване на договорните взаимоотношения, като в резултат на това между ДА “ДРВВЗ”, ищцовото дружество и “Дунавска млечна компания” ООД били сключени споразумения №№ ДД-71/15.08.2018 г. и ДД-72/15.08.2018 г., по които “Дунавска млечна компания” ООД приело да обновява и опазва количествата млечни продукти, представляващи държавен резерв по договор № 5028/19.12.2011 г. и военновременни запаси по договор № 5027/19.12.2011 г., като количествата на ищцовото дружество преминат към “Дунавска млечна компания” ООД, а действието на двата договора с ищеца не се прекратява. Посочено е, че по сключените споразумения нямало изпълнение поради непредаване на продуктите от страна на ищцовото дружество за съхранение на “Дунавска млечна компания” ООД. Ищцовото дружество отказало да подпише нови тристранни споразумения, подготвени във връзка с негова молба за удължаване на срока за възстановяване на продуктите с шест месеца. Ответникът е посочил, че процесните количества млечни продукти били закупени със средства от държавния бюджет, а не били съхранявани и обновени от ищеца съгласно договорите. Сочил, че ДА “ДРВВЗ” заплащала разходи за реално съхранявани количества, а ищцовото дружество не е съхранявало продуктите през посочения период. Сочили са, че ДА “ДРВВЗ” нямали поети ангажменти към трети лица извън ищцовото дружество, което виновно не е изпълнило сключените два договора. От протоколите за проверки се установявало, че управителят на дружество К. посочвал, че количествата не са налични. На ответника не били представяни и документи относно преместване на продуктите (разрешение/заповед на председателя на агенцията), предаване или освобождаване на продуктите, както изисква ЗДРВВЗ и подзаконовите нормативни актове. Твърдели са, че ответникът не е уведомяван за фактурите от трети лица, нито че продуктите на ДР и ВВЗ се намират в посочените дружества, а и ищецът не е представил доказателства за реално плащане по посочените фактури, издадени от третите лица. Оспорвали са като недоказани твърденията на ищцовото дружество, че продуктите са реално съхранявани и съответно са твърдели, че не е дължимо плащане за това.

В допълнителната искова молба ищецът е поддържал предявените искове и е

оспорвал възраженията на ответника. Оспорвал е възражението на ответника, че производството по настоящото дело е недопустимо на основание чл. 126 от ГПК, тъй като възражението за прихващане по гр.д. № 1177/2019 г. на Окръжен съд – Велико Търново касаело разноски за друг период от м. 11.2017 г. до м. 27.01.2019 г. Посочил е, че през годините ответникът си създавал поводи, за да не получи обратно продуктите – извършвал проверки, в които се посочват неверни констатации за липси, за изтекъл срок на годност и др. Оспорвал е доводите на ответника, че имало липси на ДР или ВВЗ. Оспорил е верността на представените констативни актове, представени с отговора на исковата молба в частта относно данните за липси, за изтекъл срок на годност, липса на амаркировка и др. Сочил е, че ДА “ДРВВЗ” поставили и допълнително изискване за произход и качество на продуктите по БДС, като агенцията била наясно, че от 2017 г. ищцовото дружество няма собствена база – млекопреработвателно производство, няма собствено производство на млечни продукти, с които да подмени и обнови в изтичащите кратки срокове на годност – кравето сирене 1 година и кашкавала 10 месеца. Твърдял е, че посочените в отговора тристранни споразумения не са изпълнявани, тъй като “Дунавска млечна компания” ООД не изпълнило ремонт на необходимите хладилни помещения, в които да бъдат преместени продуктите от ДРВВЗ. Ищецът е оспорвал възражението на ответника, че договорите не са прекратени. Поддържал е, че разходите са направени, което се установявало с договор за влог и данъчни фактури.

В допълнителния отговор ответникът е поддържал направените възражения и оспорвания на предявените искове. Оспорвал е твърденията на ищеца, че не са му предадени млечни продукти по БДС, като сочи същото да се установява от предавателните протоколи. Млечните продукти следвало да бъдат върнати от ищеца в съответните количества с качество по БДС. Поддържал е доводите, че с посочените по-горе констативни протоколи са установени липси, които е следвало да бъдат възстановени от ищеца. Оспорвал е твърденията на ищеца, че договорните отношения между страните са прекратени от страна на ищцовото дружество с отправено предизвестие за прекратяване на договорите. Освен изложеното в отговора на исковата молба е посочил, че правото да прекрати договорите има само изправната страна по двустранното правоотношение, а считано от 07.11.2017 г., когато са констатирани липсите, ищецът е неизправна страна. Сочил е, че дори да се приеме, че отправеното едностранно предизвестие е основание за прекратяване, то сключените договори за влог са реални и като такива следва да се считат прекратени едва след фактическото връщане на вложената вещ на собственика й. Оспорвал е твърденията на ищеца, че ответникът не е посочил място за предаване на продуктите. Ищецът бил наясно, че ответникът има сключени договори за влог с “Маноя Трейд” ООД за приемане на количества кашкавал и сирене. Сочил е също, че имало график за предаване на продуктите, като в дните преди уговорения ден за извозване на продуктите и то в края на работния ден ищецът писмено по електронна поща уведомявал директор на ТД ДР – Велико Търново за невъзможността да извърши преместването, като не посочвал основателни причини. Сочил е, че в същото време ищецът представя фактури за липсващите по договори количества краве сирене, установени през м. 11.2017 г., че са предадени на влог на трето лице, без знанието и разрешението на собственика ДА “ДРВВЗ”. След връщане от ищеца общо на 6 740,895 кг кашкавал с предавателни сведения № 01/13.02.2020 г. и № 02/06.03.2020 г., които били освободени с акт на МС и реализирани на пазарни цени, то невъзстановеното количество кашкавал било 12 259,105 кг. Поддържал е, че фактура за съхранение на наличните количества кашкавал ВВЗ за периода 01.01.2018 г. – м. 08.2019 г. от страна на ищеца съгласно договора не е издавана, а съгласно чл. 5 от договора заплащането се извършвало след издаване на фактура от съхранителя за дължимите суми. В агенцията не били постъпвали фактури,

документиращи разходи за реално съхранение на кашкавал, представляващ ВВЗ, за периода 01.01.2018 г. – 12.02.2020 г.

За установяване твърденията и възраженията на страните по делото са приети писмени доказателства, изслушана е СИЕ.

Не е било спорно по делото, че между ответника ДА “ДРВВЗ”, като възложител, и ищцовото дружество “Мляко и млечни продукти СОФИЯ” ЕООД (с предишно наименование “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД), като съхранител, е сключен Договор за съхранение на държавен резерв № 5018/19.12.2011 г. и Анекс № ДС9/28.06.2017 г. към него. Не е било спорно и че по договора са предадени от ответника на ищеца за съхранение 146 577 кг краве сирене. Съгласно договора съхраняването на същите се извършва в гр. Търговище и хладилно стопанство, гр. Омуртаг. Не е било спорно по делото също, че между ДА “ДРВВЗ”, като възложител, и ищцовото дружество, като съхранител, е сключен Договор за съхранение на военновременни запаси № 5027/19.12.2011 г. и Анекс № ДС-8/28.06.2017 г. към него, както и че по този договор са предадени от ответника на ищеца за съхранение 19 000 кг кашкавал. Съгласно договора съхраняването на същите се извършва в хладилно стопанство, гр. Омуртаг. Съгласно чл. 4 от всеки от договорите, същият е сключен за срок от 1 година, считано от 18.07.2011 г., и ако един месец преди изтичането на срока, нито една от страните не отправи до другата предизвестие за прекратяването му, договорът продължава действието си за следващите 12 месеца при същите условия. Съгласно чл. 5, ал. 1 от всеки от договорите, възложителят се задължава да плаща на съхранителя възнаграждение за съхранение на материалите по приложение № 1 за направените разходи за реалното съхраняване количество материали. Съгласно ал. 4 на същата разпоредба, дължимата сума за съхранението на същите се определя на база реално съхраняваното количество, като констатирането на количеството се извършва от надлежно оправомощени представителни на страните и се удостоверява с подписан от тях протокол. Съгласно чл. 9, т. 1.1. от договор № 5018/19.12.2011 г., съхранителят се задължава при прекратяване на договора да върне материалите от приложение № 1 към договора на възложителя. Същата уговорка е направена в чл. 8, т. 1.1. от договор № 5027/19.12.2011 г. Съгласно чл. 9, т. 4.6. от договор № 5018/19.12.2011 г., съхранителят се задължава да уведоми писмено Териториална дирекция “Държавен резерв” – Велико Търново при промяна собствеността на складовете, в които се съхраняват материалите. Същата договорка е направена в чл. 8, т. 4.6. от договор № 5027/19.12.2011 г. Съгласно чл. 9, т. 11 от договор № 5018/19.12.2011 г., съхранителят се задължава да не премества от един в друг склад или складова база съхраняваните материали без писмена заповед на председателя на ДА “ДРВВЗ”. По същия начин е договорено в чл. 8, т. 11 от договор № 5027/19.12.2011 г. Съгласно чл. 13 от договор № 5018/19.12.2011 г., поддържането на количествата материали по договора се извършва за сметка на съхранителя. По същия начин е договорено в чл. 12 от договор № 5027/19.12.2011 г.

В чл. 24 от всеки от договорите са уговорени хипотезите за прекратяването на договорните отношения между страните, като в чл. 24, т. 2 от всеки от тях е прието, че договорът се прекратява от страна на съхранителя с едномесечно мотивирано писмено предизвестие.

Представен е от ответника Анекс от 28.06.2017 г. към договор за съхранение на ДР № 5028/19.12.2011 г. с приложение № 1, неразделна част от договора, с което се уговаря цена за съхранение на единица краве сирене за един месец от 16,00 лева/т или за общо 146,577 т. за една година в размер на 28 142,78 лева.

Представен е от ответника Анекс от 28.06.2017 г. към договор за съхранение на ВВЗ № 5027/19.12.2011 г. с приложение № 1, неразделна част от договора, с което се уговаря цена за съхранение на единица кашкавал 6 “Витоша” за един месец от 17,73

лева/т или за общо 19,000 т. за една година в размер на 4 042,44 лева.

Приети са три броя постановления за възлагане на недвижим имот на ЧСИ А. З. по изпълнително дело № 20157690400026 – постановление от 22.08.2016 г. за имот (поземлен имот и сгради) в гр. Омуртаг, влязло в сила на 30.08.2016 г., и постановление от 18.08.2016 г. за имот (поземлен имот и сгради) в гр. Търговище, влязло в сила на 30.08.2016 г., поправено с постановление от 07.11.2016 г.

Представени са от ищеца процесните фактури № 2000000120/15.10.2020 г. (с посочено основание - извънредни разходи за съхранение на 19 000 кг кашкавал в МПП гр. Омуртаг по прекратен договор за съхранение на ВВЗ № 5027/19.12.2011 г.), № 2000000121/30.11.2020 г. (с посочено основание - извънредни разходи за съхранение на 19 000 кг кашкавал в МПП гр. Омуртаг по прекратен договор за съхранение на ВВЗ № 5027/19.12.2011 г.) и № 2000000122/29.01.2021 г. (с посочено основание - извънредни разходи за съхранение на материали по договор за съхранение на ВВЗ № 5027/19.12.2011 г. и договор за съхранение на ДР № 5028/19.12.2011 г. към 31.12.2020 г.).

Видно от представените от ответника споразумения №№ ДД-71/15.08.2018 г. и ДД-72/15.08.2018 г., същите са сключени между ДА “ДРВВЗ” като възложител, ищцовото дружество като съхранител и “Дунавска млечна компания” ООД като трета страна, с които третата страна “Дунавска млечна компания” ООД се задължава да приеме да съхранява, обновява и опазва количествата млечни продукти по всеки от двата договора от 19.12.2011 г. Съгласно чл. 5 и чл. 6 от всяко от споразуменията, съхранителят предава на третата страна за съхранение и пазене в складовите му бази и складове материалите, собственост на агенцията, описани в приложение № 1 към съответния договор, в срок от три месеца от датата на подписване на споразумението.

С писмо с изх. № 27/08.11.2017 г. ищцовото дружество е отправило предизвестие до ДА “ДРВВЗ” за прекратяване на договорните отношения и искане да бъдат информирани на кого да предадат държавните количества млечни продукти. Няма данни на коя дата писмото е връчено на ответника ДА “ДРВВЗ”, но с писмо с изх. № 40-08-3173-1/10.11.2017 г., изпратено от ДА “ДРВВЗ” до “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД и получено от последното с вх. № 93/13.11.2017 г., във връзка с депозираното писмо, отправено като предизвестие за прекратяване на договорните отношения, агенцията го уведомява, че съгласно договори № 5027/19.12.2011 г. и № 5028/19.12.2011 г. преместването на продуктите от един в друг склад или складова база се извършва с писмена заповед на председателя на държавната агенция, както и че всяко разпореждане със стоки, заделени за ДР и ВВЗ, се извършва само след уведомление до председателя на агенцията и издадена от същия за конкретния случай заповед. Ищецът е уведомен също, че до преместването или реализацията на материалите дружеството продължава да притежава качеството “съхранител” и на основание чл. 24, ал. 4 от ЗДРВВЗ и чл. 23, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за организиране дейностите по държавния резерв и военновременните запаси, до реализацията или преместването на освободените ДР и ВВЗ носи отговорност за цялостта и състоянието на предадените му материали.

Представени са и множество констативни протоколи от извършени проверки от ответника ДА “ДРВВЗ” при ищеца №№ 4786/07.11.2017 г., 4792/07.11.2017 г., 40-07-3641/13.12.2017 г., 40-07-457/02.02.2018 г., 40-07- 838/15.03.2018 г., 40-07-221/16.01.2019 г., 40-07-611/19.02.2019 г., 40-07- 708/27.02.2019 г., 40-07-1044/28.03.2019 г., 40-07-1597/08.05.2019 г., 40-07- 1983/04.06.2019 г., 40-07-2215/25.06.2019 г., 40-07-2697/26.07.2019 г., 40-07- 2882/08.08.2019 г., 40-07-3177/05.09.2019 г., 40-07-3684/22.10.2019 г., 40-07- 4212/29.11.2019 г. и 40-07-473/07.02.2020 г. От същите е видно, че в процесния период не са налице количествата

краве сирене от ДР съгласно договор № 5028/19.12.2011 г. – 146 577 кг. и са давани указания за възстановяването им. С някои от протоколите са установени липси от наличностите кашкавал от ВВЗ съгласно договор № 5027/19.12.2011 г. (до КП от 13.06.2018 г.), а впоследствие установеното количество кашкавал варира от над 9000 кг. До над 19 000 кг., като с КП след 05.09.2019 г. по-голямата част от наличното количество кашкавал не е признавана, тъй като намерените количества са без маркирана партида, дата на производство и срок на годност или са с изтекъл срок на годност.

Към част от констативните протоколи са приложени писмени обяснения от управителя на ищцовото дружество, в които е посочено, че предвид прекратените наемни отношения с “Младост 2002” ООД в складовата база в гр. Търговище не се съхранява сирене за ДР, а в складовата база в гр. Омуртаг няма налични количества сирене за съхранение, тъй като не разполагали със свободна хладилна камера. В същите е изразена готовност за възстановяване на количествата краве сирене по договор.

Приети са по делото предавателно сведение № 1/13.02.2020 г., посочен съхранител - “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД за кашкавал – 2 819,190 кг, и предавателно сведение № 206.03.2020 г., посочен съхранител - “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД за кашкавал 3 921,705 кг.

Представени са от ответника заповед № ХЗ-50/14.05.2020 г. и заповед № ХЗ-62/23.06.2020 г., издадени от Председателя на ДА “ДРВВЗ”, с които се нарежда да се преместят от “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД, гр. Велико Търново, в “Маноя Трейд” ООД военновременни запаси обект 100, количества съгласно наличности по ведомост образец № 7 от 31.12.2018 г.

Видно от договор от 13.02.2020 г. и договор от 14.08.2020 г., същите са сключени между ДА “ДРВВЗ”, като влогодател, и “Маноя Трейд” ООД, като влогоприемател, за съхранението на не повече от 19 тона кашкавал, собственост на влогодателя.

Представени са също договор от 13.05.2020 г. и от 13.11.2020 г., сключени между ответника, като влогодател, и “Маноя Трейд” ООД, като влогоприемател, за съхранението на краве сирене, собственост на влогодателя, до 60 000 кг.

Ищецът е представил фактури, издадени му от “Дайъри Продактс” ЕООД за наем на хладилна площ, от “Младост 2016” ЕООД за съхранение на стока сирене държавен резерв за 2019 г. и съответно по договор за влог и разходи по опресняване съгласно договор за изработка, от “Дунавска Млечна Компания” ООД за съхранение на краве сирене и разходи по опресняване по договор за влог, от “Североизточна Млечна Компания” ЕООД за съхранение на краве сирене съгласно договор за влог и разходи за опресняване съгласно договор за влог, от “Млечен Дол” ЕООД за съхранение на сирене от краве мляко съгласно договор за влог, от “Агромилк Протеин” ООД за опресняване на кашкавал, от “Младост 2002” ООД за разходи за съхранение на кашкавал съгласно договор за влог, от “Би Си Си Хендел” ООД за разходи по опресняване. Представени са и товарителници свързани с изпълнителя “Би Си Си Хендел” ООД.

По делото е изслушано, неоспорено от страните и прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза на вещо лице Р. С.. Вещото лице дава заключение, че установеният размер на разходите за съхранение на количествата краве сирене и кашкавал Витоша, собственост на ответника, по приложените фактури към допълнителната искова молба и представените документи от ищеца, отнасящи се за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., е общо 211 640,05 лева. По счетоводни данни на ищеца, процесните три фактури са осчетоводени при него и не са заплатени от ответника, като същите възлизат общо на 221 709,30 лева. Процесните фактури не са

приети и не са осчетоводени при ответника, като по тях не е извършвано плащане. Вещото лице дава заключение, че от извършената проверка се констатира, че към датите на сключване на договорите за влог - 24.12.2017 г. и 28.12.2017 г., предадените за съхранение процесни стоки - краве сирене и кашкавал Витоша, от ищеца на влогоприемателите е собственост на ответника ДА ДРВВЗ, предадена на ищеца за съхранение съгласно договори за съхранение № 5027/19.12.2011 г. и № 5028/19.12.2011 г. и анексите към двата договора. Предадените количества краве сирене на влогоприемателите представляват количествата, получени при ищеца от ответника, на основание анекс № 1 към договор № 5028/19.12.2011 г. за съхранение на краве сирене 146,577 тона. Вещото лице дава заключение, че по предоставени счетоводни данни от ищеца се констатира, че предадените на влог количества процесни стоки - краве сирене от ищеца на отделните влогоприематели, ищецът води задбалансово количеството към всеки отделен влогоприемател. Задбалансовото отчитане на предадените на влог количества - сирене и кашкавал се извършва по счетоводна сметка 9893 – “Стоки по договори за влог” при ищеца. Ищецът води и задбалансово по отделна счетоводна сметка приетото от ответника количество краве сирене и кашкавал Витоша по договори за съхранение с номера 5027 и 5028 от 19.12.2011 г. и анексите към тях, като по задбалансова счетоводна сметка 9891 – “Други условни активи” партида на Държавен резерв, ищецът е осчетоводил приемане на количествата краве сирене и кашкавал. Съгласно документите по делото и извършена проверка от вещото лице се установява, че дружествата - влогоприематели не са представляли на ответника ДА ДРВВЗ ведомост за съхраняваните от тях процесни стоки - краве сирене и кашкавал, собственост на ответника. По предоставена информация и от ищеца, няма данни за представяне на ведомост за количеството на съхраняваните материали от влогоприемателите на ответника. Вещото лице дава заключение, че по договори за влог с “Витимекс” ЕООД за 36 000 кг., с “Дунавска Млечна Компания” ООД за 54 000 кг., със „Североизточна млечна компания“ ЕООД, с “Младост 2016” ЕООД за 26 577 кг., като ищецът е предал количествата краве сирене с приемо-предавателни протоколи. На 24.12.2017 г. ищеца - влогодател е сключил договор за влог с “Млечен Дол” ЕООД - влогоприемател, при условията на който ищецът е предал на влогоприемателя за съхранение краве сирене - 30 000 кг./30 тона за срок от 1 година, считано от 01.01.2018 г. По делото е приложено Потвърждение от 01.01.2020 г. от “Млечен Дол” ЕООД, че договорът за влог от 24.12.2017 г. се изпълнява към 27.12.2019 г. от дружеството влогоприемател. Вещото лице дава заключение, че след проверка и проучване установява, че приетите в дружествата влогоприематели процесни стоки - краве сирене и кашкавал от ищеца, са съхранявани заедно с други млечни продукти, собственост на влогоприемателите, а не са съхранявани самостоятелно в отделен хладилен склад/камера. Според вещото лице изчислената стойност за съхранение на намерено и признато количество кашкавал Витоша за периода от 01.01.2018 г. до 27.12.2019 г. е в размер на 6 406,60 лева без ДДС. Вещото лице уточнява, че изчислената стойност за съхранение не включва предоставените на влог количества краве сирене и кашкавал Витоша от ищеца на влогоприемателите.

При изслушване на заключението в съдебно заседание, проведено на 21.06.2022 г., вещото лице пояснява относно договорите за влог от 24.12.2017 г., които ищецът е сключил с влогоприемателите, и въпроса към тази дата как е установило собствеността на процесните материали, че е установил собствеността на база на следните констатации: първо, от ведомостите, които са приложени по делото към договорите за съхранение, от които е видно, че тези количества се предават от ответника на ищеца, и второ, от задбалансовото водене на тези количества в счетоводството на ищеца, след което част от тези количества намаляват с предаването им на съответните влогоприематели, т.е. движението на тези стоки.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна настоящият съдебен състав намира следното:

Предмет на настоящото въззивно производство е само главният иск, разгледан от СГС с правно основание чл. 254, ал. 1, предл. 1 ЗЗД вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата от 60 000 лева (шестдесет хиляди лева) – частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева, представляващи извънредни разноски за опазване на продуктите краве сирене и кашкавал в периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., от които 15 000 лева по фактура № 2000000120/15.10.2020 г., цялата на стойност от 38 240,80 лева, 10 000 лева по фактура № 2000000121/30.11.2020 г., цялата на стойност от 13 000 лева и 35 000 лева по фактура № 2000000122/29.01.2021 г., цялата на стойност от 170 468,50 лева. Това е видно както от посочването във въззивната жалба, така и от писмените бележки на жалбоподателя-ищец.

В съдебното заседание, проведено във въззивната инстанция на 21.03.2023 г. настоящият съдебен състав се е произнесъл по искане на жалбоподателя за спиране на въззивното производство до приключване с влязъл в сила съдебен акт на съдебното производство, висящо пред ОС – Велико Търново по гр.д. № 1177/2019 г., като го е оставил без уважение, но доколкото същото искане се прави и с писмените бележки, настоящият съдебен състав намира, че отново следва да заяви, че същото е неоснователно, доколкото твърдението за висящо преюдициално съдебно производство касае евентуално временно препятствие за развитието на настоящото производство, съответно и постановяването на решение по него.

Жалбоподателят е обосновал искането си за спиране с твърдения, че по делото пред ВТОС е предявен иск от настоящия ответник ДА „ДРВВЗ“ против настоящия ищец „Мляко и млечни продукти София“ ЕООД за заплащане стойността на липсващи количества сирене и кашкавал, предмет и на процесните Договор за съхранение на държавен резерв № 5028/19.12.2011 ги Договор за съхранение на военновременни запаси № 5027/19.12.2011 г. Дружеството „Мляко и млечни продукти София“ ЕООД било направило възражение за прихващане със свои вземания, свързани с посочените два договора и касаещи направени разноски за съхранение и обновяване на предадените за съхранение сирене и кашкавал в периода 01.01.2018 г. до края на 2019 г. По това дело щели да бъдат разгледани въпросите, свързани с прекратяването на двата договора, наличието на липси от предадените за съхранение количества, както и за вземанията на дружеството-съхранител за разноски за съхранението за посочения период, които имали значение и за настоящия спор. Ако ВТОС, пред който делото било образувано две години по-рано, се произнесял пръв, че липси няма, то за дружеството ще възникне право да претендира разноски за съхранение, каквито претендира и в настоящото производство. Ако по настоящото дело първо се приемело, че липси има, поради което искът за разноски бъде отхвърлен, то дружеството нямало да има възможност втори път да заведе дело за разноските, въпреки приетото от ВТОС, че няма липси, тъй като вече въпросът за вземането ще бъде покрито от силата на пресъдено нещо. Затова решението на ВТОС обуславяло решението по настоящото дело.

Настоящият съдебен състав намира, че не е налице сочената от жалбоподателя обусловеност между делото пред ВТОС и настоящото дело. Съгласно чл.229 ал.1 т.4 ГПК, производството се спира, когато пред същия или пред друг съд е висящо дело, решението по което ще е от значение за правилното решаване на предявения иск. Основание за спиране е налице когато между двете дела съществува връзка на обусловеност, т.е. когато предметът на обуславящото дело е право или правоотношение, чието съществуване или несъществуване е предпоставка за съществуването на правоотношението, предмет на обусловеното дело и по което

решението по обуславящото дело ще се ползва със сила на пресъдено нещо. Решението обаче не се ползва със сила на пресъдено нещо по отделните факти и обстоятелства, установени при разглеждане на съответния иск или възражение, когато силата на пресъдено нещо се формира и по възражението, каквито в случая са наличието на липси, прекратени ли са договорите и др. В случая жалбоподателят дори не твърди преюдициалност, а всъщност твърди идентичност на вземането по настоящото дело и вземането, предявено с възражение за прихващане по делото, висящо пред ВТОС. Твърдението е, че ВТОС ще се произнася по предпоставките за възникване на това право, както ще трябва да се произнася и настоящият състав. Ето защо връзка на преюдициалност по смисъла на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК няма. Няма пречка едно вземане да бъде предмет на две дела, като по едното то е въведено в предмета му с иск, а по другото – с възражение за прихващане, което е процесуално средство за защита, поради което не е налице пречката по чл. 126, ал. 1 ГПК. В този случай значение има обстоятелството, кое решение ще влезе в сила първо. Тогава свързаната с него сила на пресъдено нещо относно вземането ще следва да бъде взета предвид по другото дело, на основание чл. 235, ал. 3 ГПК.

Ето защо настоящият съдебен състав намира, че не е налице временна пречка за постановяване решение по делото поради висящността на гр.д. № 1177/2019 г. на ВТОС.

По съществото на спора по предявения главен иск настоящият съдебен състав намира следното:

Между страните не е спорно сключването между тях на Договор за съхранение на държавен резерв № 5028/19.12.2011 г. и Договор за съхранение на военновременни запаси № 5027/19.12.2011 г., както и обстоятелството, че във връзка с тях на „Мляко и млечни продукти София“ ЕООД като съхранител са предадени от ДА ДРВВЗ за съхранение 146 577 кг.с и 19 000 кг. кашкавал, както и сключването на анексите във връзка с тях, както и че отношенията им до края на 2017 г. са се развивали в съответствие с тези договори и анекси. Така сключените договори са такива за възмезден договор за влог, който се регулира от ЗДРВВЗ и подзаконовите нормативни актове по приложението му, а субсидиарно и от ЗЗД.

Ирелевантни са твърденията на жалбоподателя, направени във въззивната му жалба, че договорите са нищожни, тъй като не били сключени според изискването за определяне на съхранител на конкурсен принцип, инкорпорирано в чл. 19 и чл. 24 от ЗДРВВЗ, т.е., договорите са нищожни поради противоречие със закона. Такава нищожност не е релевирана от никоя страна в първоинстанционното производство, а същата не е от типа, произтичаща от самия договор, за да може съдът и служебно да се произнесе по нея (арг. от Тълкувателно решение № 1/27.04.2022 г. по тълк.дело №1/2020 г. на ОСГТК на ВКС). Възражението е не само просрочено, тъй като се прави едва пред въззивната инстанция, поради което и не следва да бъде разглеждано, но и необяснимо с оглед обстоятелството, че жалбоподателят-ищец извежда вземанията си от посочените договори.

Не е спорно и се установява от събраните доказателства, че „Мляко и млечни продукти“ ЕООД са изпратили до ДА „ДРВВЗ“ едномесечно писмено предизвестие за прекратяване на договорите, като това предизвестие е изтекло най-късно на 10.12.2017 г. Такава възможност за прекратяване на договорите е изрично уговорена в чл. 24, т. 2 от всеки от двата процесни договори.

Настоящият съдебен състав не споделя обаче приетото то първата инстанция, че договорите са се прекратили с изтичане на едномесечното предизвестие, т.е., от 10.12.2017 г., предвид следното:

Както е посочено в съдебната практика, а именно решение № 176 от 3. 11. 2010

г. по т. д. № 118/2010 г. на ВКС, II т. о., постановеното по предходно дело на страните решение № 109 от 18. 11. 2012 г. по т. д. № 824/2011 г. на ВКС, I т.о., решение № 67 от 07. 05. 2013 г. по т. д. № 904/2012 г. на ВКС, I т.о. и Решение № 112 от 4.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 2335/2016 г., II т. о., правоотношенията във връзка със съхранението на военновременни запаси се уреждат на плоскостта на договора за влог - чл. 250 и сл. 33Д, но и с оглед на специалната нормативна уредба, действала към момента при субсидиарното приложение на нормите на 33Д и доколкото те не противоречат на специалния режим. Управлението на военновременните запаси е дейността по тяхното планиране, създаване, съхраняване, опазване, обновяване, поддържане, освобождаване, ползване, отчитане, финансиране и контролиране и се регламентира със Закона за държавните резерви и военновременните запаси (ЗДРВЗ), като по силата на законовата делегация е издадена и Наредба за условията и реда за организиране на дейностите по държавните резерви и военновременните запаси. Съгласно чл. 4 от закона военновременните запаси са частна държавна собственост, като създаването, съхраняването и поддържането им е за сметка на държавния бюджет. Съхраняването и опазването на държавните резерви и военновременните запаси се извършват от Държавната агенция "ДРВВЗ" или могат да се възложат с договор на търговци и организации, включително определени от агенцията на конкурсен принцип (чл. 17, ал. 3 и чл. 22, ал. 3 ЗДРВЗ). Съхраняването на същите във външни съхранители се урежда чрез договори между тях и агенцията на базата на представяни калкулации, разчети, норми и други документи, доказващи необходимо присъщите разходи (чл. 12, ал. 5 от Наредбата), като председателят на агенцията може със заповед да разпорежи преместването на материали в нов или в друг съхранител при възникване на спешни и неотложни случаи, свързани с непосредствена опасност от тяхното похабяване (ал. 6). Освобождаването на тези резерви и запаси (действие по промяна на статута им с акт на МС - § 1, т. 4 ДР на закона) се извършва с решение на МС или упълномощен от него орган по предложение на председателя на агенцията и последваща заповед на председателя на агенцията (чл. 19, ал. 1 и чл. 24, ал. 1 от закона). Съгласно чл. 19, ал. 4 и чл. 24, ал. 4 ЗДРВЗ (в редакцията, приложима в случая) до реализацията и преместването на освободените военновременни запаси търговците или организациите, които ги съхраняват, носят отговорност за целостта и състоянието им. Предвидено е, че заповедите на председателя на агенцията за освобождаване на резервите и запасите, за тяхното предаване и преместване са задължителни за съхранителите и подлежат на незабавно изпълнение (чл. 19, ал. 5 и чл. 24, ал. 5 в приложимата редакция). С оглед тази специална уредба на съхранението, освобождаването, реализацията и преместването на военновременни запаси е изключен извод за прекратяването на договора за влог на военновременни запаси с изтичането на срока му и за възможно приложение на уговорката за прекратяване с едностранно предизвестие. До осъществяването съобразно специалните норми освобождаване, реализация или преместване на държавните резерви и военновременните запаси, приети за съхранение от съхранител по силата на договор с агенцията, съществуването на облигационната връзка с източник този договор и съответните предвидени в него права и задължения на страните се запазват. Противен извод противоречи на особения статут на вещите и на специалния режим за управлението им.

Предвид изложеното, правоотношението между страните, свързано с процесните два договора не се е прекратило с получаването на предизвестие за неговото прекратяване. За исковия период държавните резерви и военновременните запаси не са били освободени по смисъла на пар.1,т.4 ДР на ЗДРВВЗ по предвидения в чл. 19, ал. 1 и чл.24,ал.1 ред, поради което по силата на чл. 19, ал. 4 и чл.24, ал.4 ЗДРВВЗ договорот за влог, сключен като възмезден, е продължил да действа до

настъпването на законовите предпоставки за прекратяването му.

Съгласно чл. 254 от ЗЗД, при възмездния договор за влог, заплащане се дължи само на извънредните разноси, които са необходими и неотложни, както и направени за запазване на вложената вещ. Необходимите и неотложни разноси, направени за запазване на вложената вещ са тези, които са свързани със запазване съществуването на самите вложени стоки и без чието извършване те биха погинали или състоянието им би се влошило значително. В тях не се включват онези разноси, които съхранителят прави за осъществяване на съхранението, възложено му с процесните договори. За него той получава уговореното възнаграждение. А съгласно чл. 16, ал. 1 НАРЕДБА за условията и реда за организиране на дейностите по държавните резерви и военновременните запаси, обновяването на стоките се прави за сметка на съхранителя. Право на обикновените разноси има само влогоприемателят по безвъзмезден влог.

С оглед на тези изводи съдът намира, че по предявения иск на основание чл. 254 от ЗЗД следва да се съобрази видът на извършените разходи, за да бъде извършена преценка дали те са извънредни или обикновени. Въпрос на правна квалификация на твърдените разходи е дали са необходими или обикновени разноси.

Разходите, които са извършени и чието заплащане се претендира от ищеца са описаните в исковата молба по фактури, издадени от „Млечен дол“ ЕООД, „Дунавска млечна компания“ ЕООД, „Североизточна млечна компания“ ЕООД, „Младост 16“ ЕООД, „Младост 2002“ ЕООД, „Агромилк протеин“ ЕООД и „Дайъпи Продъктс“ ЕООД, като фактурираните услуги са съхранение и опресняване на сирене и кашкавал. Това обаче не са извънредни разноси за запазване на вещта. Разноските по съхранение са свързани с дейността на влогоприемателя по изпълнение на сключените с ДА „ДРВВЗ“ договори за съхранение, за което съхранителят има вземане за възнаграждение. Те са включени в дейността на търговеца – влогоприемател „Мляко и млечни продукти София“ ЕООД и не следва да се заплащат отделно от уговореното между страните възнаграждение, даващо характер на договора като възмезден. Разноските за опресняване, както бе посочено, са за сметка на съхранителя и не се дължат от ДА „ДРВВЗ“.

Дори да бяха доказани извънредни разходи, такива биха били платими само относно реално съхраняваното количество стоки, представляващи държавни резерви или военновременни запаси. От представените по делото Констативни протоколи от проверки, извършвани в процесния период от инспектори на ДА ДРВВЗ се установява, че в посочения период в никой момент ищецът не е съхранявал вложеното количество сирене, а относно вложеното количество кашкавал, такъв е съхраняван само през част от исковия период. Доколкото посочените констативни протоколи са официални свидетелстващи документи, тъй като съставянето им е предвидено в закона от упълномощени служители – инспектори на ДА „ДРВВЗ“ (чл.28, ал. 3 вр. ал. 1 ЗДРВВЗ), а според чл. 179 ГПК създаденият от длъжностно лице документ в кръга на службата му по установения ред и форма е именно официален документ. Констативните протоколи са официални установителни документи, тъй като в тях са отразени констатациите на длъжностните лица от извършените проверки и като такива се ползват с обвързваща съда и страните материална доказателствена сила, която не е оборена по делото. Макар ищецът да е оспорил тяхната вярност своевременно в допълнителната искова молба, по това оспорване не е открито производство по чл. 193 ГПК и доказване по оспорването не е извършвано. Във въззивната жалба обаче не е въведено оплакване срещу посоченото процесуално нарушение на първоинстанционния съд и същото не следва да бъде обсъждано.

Представените от ищеца договори с трети лица за влог на процесното сирене и

приемо-предавателните протоколи към тях са частни документи, като последните не се ползват с обвързваща съда материална доказателствена сила, още повече, че по делото липсват данни ответникът да е бил уведомяван за преместването на вложеното от него сирене. Нещо повече, по делото са представени няколко писмени обяснения на управителя на „Мляко и млечни продукти София“ ЕООД, дадени по повод извършваните проверки, в които изрично е посочено, че сирене от държавен резерв не се съхранява от дружеството, като в тези обяснения никога не е споменавано, че същото е предадено на трети лица за съхранение, което прави недостоверно твърдението, че ищецът е изпълнявал задълженията си да съхранява сирене чрез трети лица. Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че тези обяснения на управителя не съставляват признание. Доколкото те съдържат признания за неизгодни за страната факти, изходящи от лице, което може да задължава дружеството-ищец, същите се ползват с доказателствена сила относно посочените факти такива, каквито са заявени.

Не може да бъде достигнат друг извод относно наличието на липси и предвид вписванията в счетоводните книги на ищеца, установени в изслушаната ССЕ. Вярно е, че чл. 182 ГПК предвижда едно изключение от правилото, че частните свидетелстващи документи нямат обвързваща материална доказателствена стойност, като предвижда, че вписвания в счетоводни книги могат да служат като доказателство на лицето или организацията, които са водили книгите. Това правило обаче не е абсолютно. Доказателствената стойност на вписванията се преценяват от съда според тяхната редовност и с оглед на другите обстоятелства по делото. В случая няма доказателства относно редовността на водените вписвания, а от друга страна вписванията в счетоводните книги не съответстват на констатациите в официалните свидетелстващи документи – констативни протоколи от проверки, поради което не могат да бъдат кредитирани в полза на ищеца.

Ето защо и извънредни разноски, ако такива бяха доказани, щяха да бъдат дължими само за реално установеното като съхранявано количество кашкавал.

На следващо място, дори да се претендираните разходи да бяха извънредни разходи по смисъла на чл. 254, ал. 1, предл. първо ЗЗД, то по делото не е доказано извършването на твърдените разходи. За установяване на това обстоятелство са представени от ищеца само фактури за такива разходи, но не и доказателства, че по тях е извършено плащане. Няма и твърдение на ищеца, че е заплатил фактурите, а напротив, във въззивната жалба се сочи, че е започнало изпълнително дело за събиране на фактурираните суми. Неоснователно е поддържаното от жалбоподателя, че издадените фактури за разходи са достатъчни за установяването им, въпреки че няма плащане по тези фактури. Защото е възможно и никога фактурираните суми да не бъдат платени или събрани по принудителен ред, поради което и патримониумът на ищеца може никога да не се намали с тяхната стойност. А соченият от жалбоподателя принцип за текущо начисление несъмнено е валиден в счетоводството, но той не доказва реалното извършване на разход, а евентуално само възникване на задължение.

Извън обсъдените по-горе оплаквания и възражения на жалбоподателя, той е формулирал и допълнителни такива в писмените си бележки, но доколкото същите се въвеждат извън срока за депозиране на въззивна жалба, не следва да бъдат обсъждани.

Гореизложеното обосновава извод, че предявеният иск за заплащане на извънредни разноски за съхранение на вложените по процесните два договора държавни резерви и военновременни запаси – сирене и кашкавал, е неоснователен като недоказан и следва да бъде отхвърлен. Доколкото липсва жалба срещу първоинстанционното решение в частта му по евентуално съединените искове, същите не следва да бъдат разглеждани от въззивната инстанция.

Предвид достигане от въззивната инстанция до краен извод по главния иск

идентичен с крайния извод на първата инстанция, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в тази му част.

По разноските: Предвид изхода от въззивното производство право на разноски има въззиваемият. Той не е сторил разноски, но е бил защитаван от юрисконсулт и е претендирал юрисконсултско възнаграждение. Съдът определя такова по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК в размер на 450 лева, дължими от жалбоподателя.

Воден от изложеното, Апелативен съд – София

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1198/31.10.2022 г. по т.д. № 1902/2021 г. на СГС, VI-8 състав в обжалваната част, с която е отхвърлен предявеният от “МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ СОФИЯ” ЕООД (с предишно наименование “Си Ви Ес Омуртаг” ЕООД) против ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “Държавен резерв и военновременни запаси” иск с правно основание чл. 254, ал. 1, предл. първо вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД за сумата от 60 000 лева (шестдесет хиляди лева) – частичен иск от иск в заявен пълен размер от 221 709,30 лева, представляващи извънредни разноски за опазване на продуктите краве сирене и кашкавал, вложени по Договор за съхранение на държавен резерв № 5028/19.12.2011 г. и Договор за съхранение на военновременни запаси № 5027/19.12.2011 г., за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., от които 15 000 лева по фактура № 2000000120/15.10.2020 г., цялата на стойност от 38 240,80 лева, 10 000 лева по фактура № 2000000121/30.11.2020 г., цялата на стойност от 13 000 лева и 35 000 лева по фактура № 2000000122/29.01.2021 г., цялата на стойност от 170 468,50 лева.

ОСЪЖДА „МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ СОФИЯ“ ЕООД, ЕИК 814208987 да заплати на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “Държавен резерв и военновременни запаси” сумата 450 лева – юрисконсултско възнаграждение пред САС.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____